Valmanifest från kristdemokraterna - mandatperioden 1991-1994

För gemenskap och människovärde

Vi kristdemokrater vill i detta manifest peka på ett antal väsentliga områden där man snarast måste besluta om eller planera åtgärder. Vi vill under kommande mandatperiod...

1 att en etisk ramlag stiftas för sjukvärd och forskning i syfte att stärka människovärdet och människans personliga värdighet. Lagen ska bl a hävda människans rätt att födas med en omanipulerad arvsmassa. De abortförebyggande åtgärderna måste intensifieras.

2 öka valfriheten i barnomsorgen.

Vårt förslag är att en vårdlön införs för förskolebarn, i en första etapp för barn i åldern 1-3 år, enligt följande modell: Vårdlönen ska utgå med tio procent av basbeloppet per barn och månad (3 220 kr). Den ska vara beskattningsbar och ATP-grundande om den används för egenvård, annars är den avdragsgill upp till maxbeloppet för "köp" av annan omsorg, privata, kooperativa eller kommunala daghem/familjedaghem.

3 tillsätta en kommission för vården

med uppgift att snarast granska vilka rationaliseringsmöjligheter som finns och vilka andra åtgärder som kan minska vårdköerna och förbättra vården för de långvarigt sjuka och mycket gamla.

4 genomföra en rad viktiga miljöåtgärder.

- tillsätta en bred konsekvensutredning för det svenska jordbruket för att säkerställa balansen mellan produktion och konsumtion av livsmedel, miljövänlig odling, ett öppet odlingslandskap samt jordbrukets roll i den regionala infrastrukturen
- införa arealbidrag till jordbrukare
- minska miljöbelastningen på Östersjön genom inhemska restriktioner (bl a för kväve och klor) och genom miljöbiständ till Polen och Baltikum. Öresundsbrons effekter på vattenutbytet med Östersjön måste visas vara försumbara innan ett brobygge kan starta.
- 5 avskaffa förmögenhetsskatten på arbetande kapital i små och medelstora företag.
- 6 införa en karensdag i sjukförsäkringen och slopa avdragsrätten för fackförenings- och organisationsavgifter.
- 7 ta initiativ till en internationell konferens om Baltikums frihet.
- 8 skapa enhetliga regler för det kommunala bostadstillägget för pensionärer (KBT) samt utreda mojligheten att införa en baspension (motsvarande folkpension + pensionstillskott + bostadstillägg).
- 9 införa viktiga förändringar i den allmänna skolan:
  - i skollagen klart deklarera att den allmänna skolan ska vara förankrad i kristen etik och humanism
  - införa rätt till friskolor med likvärdiga ekonomiska villkor
  - snabbutreda betygssystemet med målet att snarast införa kursrelatera de betyg samt
  - "tjänstgöringsbetyg" som bedömer de mänskliga relationerna (bl a innefattande ordning och 15 uppförande).
- 10 i takt med att skattetrycket kan sänkas införa en lägre moms på mat, kollektivtrafik, byggande, turism och böcker. (Den lägre momsnivån ska vara 60 procent av normalmoms.)

11 minska det tunga alkoholmissbruket

(avseende den grupp på tio procent av konsumenterna som förbrukar 50 procent av alkoholen) **genom olika solidaritetsåtgärder.**

12 **upphäva de begränsningar i asylrätten som infördes i december 1989** (dvs äter acceptera också flyktingliknande skäl och krigsvägran som grund för asyl).

13 förbättra situationen för "svaga" grupper genom att

- motverka isolering och ensamhet för t ex de förståndshandikappade, patienter i den psykiatriska vården och senildementa
- klarlägga bostadssituationen och skärpa kraven på kommunerna att ordna gruppboende och andra bostäder garantera tillgången till omsorgsläkare
  - garantera rätten till tekniska hjälpmedel för människor med funktionshinder

14 betona EG-mediemskapet som uttryck för en ideologisk anslutning till tanken på fred och samhörighet i Europa och medverka till

- att det Europeiska parlamentets ställning stärks i förhållande till de andra överstatliga organen. Den lagstiftande makten bör delas mellan parlamentet och ministerrådet
- att fördelningen av befogenheterna mellan EG, medlemsstaterna och regionerna sker enligt subsidiaritetsprincipen
- att Sverige aktivt deltar i arbetet med att vidareutveckla det monetära samarbetet.

15 slå vakt om biståndet till uländerna:

- inrikta biståndet på överföring av en teknologi och kompetens som är avpassad efter lokala förhållanden
- uppvärdera frivilligorganisationernas insatser
- inrikta biståndet på att främja en demokratisk utveckling i mottagarlandet.

16 värna vardagskulturen:

- prioritera kulturinsatser som avser bokutgivning, bibliotek och folkbildning - införa ett särskilt inkomstslag för inkomster från konstnärlig och litterär verksamhet

17 initiera en total översyn av bostadspolitiken så att handlingsalternativen kan klarläggas inför valet 1994.